

פרשת השבוע תשסה 037 שלח

"וידבר ה' אל משה לאמר. שלח לך אנשים, ויתרו את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל, איש אחד איש אחד למטה אבתיו תשלחו, כל נשיא בהם".

אומר רש"י: "שלח לך" - לדעתך, אני איני מצוה לך, אם תרצה שלח, וכו', חיייהם שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים למען לא יירשוה".

לדעתך, אני איני מצוה לך, אם תרצה שלח.

תורה- מלשון הוראה, התורה מורה לאדם מה לעשות, במהלך של המרגלים, לא נתגלתה בחינת הוראה, אני איני מצוה לך, אין כאן הוראה, יש כאן גילוי של דבר שאין בו הוראה, אלא לדעתך. ה'לדעתך' ענינו, ההיפך של אני (איני) מצוה לך, ה'אם תרצה שלח' - תלוי בדעתו של משה.

ועומק הדברים. באמת, יש לאדם בחירה, הקב"ה נתן לאדם תורה ומצוות, ובחירת האדם היא- האם לקיים התורה ומצוות, או חס ושלום להיפך. והרי שהבחירה היא במקום של הוראה, יש לאדם תורה מלשון הוראה, לקיים את התורה ומצוות, ובזה גופא יש לו בחירה, האם לקיים, או ח"ו להיפך.

אבל בענין שלנו, שכתוב כאן, שלח לך- לדעתך, אני איני מצוה לך, אם תרצה שלח, הרי שהבחירה של ה'לדעתך', היא בחירה במקום שאין בו הוראה, היא בחירה האם לשלוח או לא לשלוח, אבל הן לשלוח והן לא לשלוח, אין בזה איסור, אלא שלח לך לדעתך, הקב"ה נותן לו מקום, שהדבר נתלה בדעתו של משה לבחור מה לעשות.

צריך להבין את העומק של הדברים.

באמת, המרגלים, שנים עשר שבטי קה. העשרה מתוכם חטאו חטא המרגלים, ושניים, יהושע וכלב, לא היה בהם את חטא המרגלים. יהושע- שבט אפרים, וכלב- שבט יהודה. ברור ופשוט הדבר, שרואים כאן את שני השורשים של המשיחין, משיח בן יוסף, שלפי רוב הדעות הוא מאפרים, ומשיח בן דוד. שורש הגאולה, כלומר אותה הנקודה שלא היה בה את החטא של המרגלים, שזה התגלה בצורה של שני השלוחים של יהושע וכלב, הוא שורש של שני המשיחין של שני השבטים, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד.

השליחות, כמו שכותב בעל הטורים, שלח לך אנשים, סופי תיבות חכ"ם. הבעה"ט מפרש את זה לדרכו, ואנחנו נשתמש בדברים לדרכנו.

שורש השליחות, הוא בבחינה של חכ"ם, בבחינה של דעת, שלח לך לדעתך, הס"ת חכ"ם מורים שהשליחות היתה במהלך של מוחין, במהלך של חכמה בינה דעת, זה היה המהלך של השליחות, שנתלית בדעתו של משה.

אבל [באמת], השליחות, היה גנוז בה שני צדדים, שבהתגליא, אנחנו רואים את זה לבסוף, שהמרגלים נחלקו לשניים, לעשרה שבטים, ושני השבטים. כלומר, בשורש השליחות היו שני גילויים, מחד היה גילוי של- 'חיייהם שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים למען לא ירשוה', ומאידך היה כאן גילוי- של כלב ויהושע, שהם סוד הגאולה בעצם.

יהושע הוא אותו אדם שניצל מכל אותו הדור דעה ונכנס לארץ ישראל, ולא רק שהוא נכנס, אלא הוא הראש של הנכנסים, הוא לא היה בכלל הקללה של הדור דעה שנגזר עליהם למות המדבר, כלומר הוא נתעלה מדעתם של דור דעה, ולכן היה לו מקום הצלה, מעין בחינת המבול שנתלתה [התבה] למעלה מראשי ההרים, ושמה היה לה מקום הצלה. הבחינה הזו, הבבואה שלה מתגלה בבחינת יהושע, שנכנס לארץ ישראל, והוא ניצל. ב'כי הם ירשוה'- כלב ויהושע, נתגלה כאן המהלך, שהם ניצלים מה'לדעתך', מהדור דעה שנגזר עליהם מיתה למות במדבר. היציאה כאן של כלב, ה'כי הם ירשוה' של כלב ויהושע, יש כאן איתגליא של היציאה מ'לדעתך'. ה'לדעתך', היא איננה מקרית, אלא היא התפיסה של הדור שנקרא 'דור דעה', וההצלה, החלוקה בין העשרה שלא נצלו ודבקו ב'לדעתך', לבין כלב ויהושע שנצלו וזכו להיכנס לארץ ישראל, היא חלוקה בין ה'לדעתך', לבין עליה למעלה מן ה'לדעתך'.

שלח לך- לדעתך, זה בעצם תפיסת הנהגת הדור, שנקראים דור דעה, ומצד עצם תפיסתם שנקראים דור דעה, אשר על כן צורת השליחות היתה באופן של ה'לדעתך', זה גופא מה שמנע מהם להכנס לארץ ישראל, כלומר הפועל יוצא של זה, זה מה שמתגלה כאן חטא הלשון שהם הוציאו דיבה על הארץ. אבל השורש של הדבר, עצם השליחות, במקורה ושורשה, היא כבר סתירה לכניסה לארץ ישראל. הכניסה לארץ ישראל, היא בבחינת יהושע, בחינת לבנה, עניה דלית לה מגרמה כלום, (בבחינת ארץ), זו גופא התפיסה הפנימית והמהותית של ארץ ישראל. התפיסה של 'לדעתך', היא ההיפך לתפיסת ארץ ישראל, ולכן בהכרח, שעצם התפיסה הזו לא תוליד מהלך של הסתכלות נכונה על המצב שמתגלה בארץ ישראל.

הרי שעצם השליחות שלהם, היא כבר גופא אותה נקודה, שמונעת מהם את הכניסה. ה'חיייהם שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים למען לא ירשוה', זה כבר נעוץ בנקודת ה'שלח לך', עצם כך שיש כאן שליחות לדעתך, זה כבר סילוק מנקודת הכניסה לארץ ישראל.

צריך לדעת, שבועמק, ישנן שתי בחינות בבחירה.

יש בחירה בין דבר האסור ודבר המותר, זו בחירה מצד תפיסת עולם העשייה, שיש מט' פנים טהור, מט' פנים טמא. אבל, כמו שכתוב בספה"ק, גם בגן עדן יש בחינה של בחירה, ואף שלכאורה שם אין את נקודת הציווי של הקיום של העשייה, זו בחירה מצד הנקודה הפנימית שלמעלה מנקודת ההוראה. כלומר, ישנם שני אופנים של בחירה, יש בחירה במקום שיש הוראה, ויש בחירה במקום שלמעלה מן ההוראה.

הבחירה המוכרת לנו בבירור לכל אחד כאן בעולם, היא הבחירה במקום שיש הוראה, מותר או אסור- זוהי נקודת הבחירה, ואין דבר באמצע, כמו שכותב החובה"ל, כל דבר נכלל או בכלל ההיתר או בכלל האיסור, בחינת דברי הרמב"ן, שבכלל ה'קדושים תהיו'- כל אחד לפי מדרגתו, מה שאיננו נצרך לו הוא כבר בכלל האיסור. אבל התפיסה של בחירה בדבר שאין בו הוראה, היא לא בגדרי התפיסה של ההיתר והאיסור המוכרים כאן בעולם, אלא זוהי תפיסה פנימית בנפש שלמעלה מהעולם, זה לא דבר שאין בו איסור, כי הוא לא נבלה ולא טרפה וכד', אלא זוהי תפיסה פנימית שלמעלה מנקודת ההוראה, זו בחירה במקום עליון יותר.

הבחירה, בנקודה העליונה יותר, היא בחירה מצד הקול הפנימי שבנפש האדם, הבת קול שנשמעת לנשמות, שהאדם מרגיש, הוא חש, הוא תופס שזה לא רצונו יתברך. ה'מעצמו למד תורה'- יש שמה בחינה של בחירה. יש בחירה מצד תורה- מלשון הוראה, ויש בחירה ב'מעצמו למד תורה'- זוהי תפיסה פנימית של הבת קול הפנימית בנפשו של האדם, שהאדם קולט בנפשו את רצונו יתברך, ויש לו בחירה האם להידבק לרצון הזה, על אף שברצון הזה אין הוראה המכרחת לקיום הרצון, אבל מצד מדרגת הנפש שם, עצם כך שהנפש יודעת שזה רצונו יתברך, זה גופא מה שמכריח אותה לקיים את הדבר, ועל זה גופא יש לה בחירה האם להידבק בהכרח, או חס ושלום להפרד ממנו.

במהלך של השליחות, שלח לך, שנשלחו כאן המרגלים בכניסה לארץ ישראל, לא התגלה כאן מהלך של תורה מלשון הוראה, לא היה כאן איסור לשלוח את המרגלים, אם תרצה שלח- הרי שלא נאמר כאן איסור. הרי שהבחירה לא היתה בנקודה של תורה מלשון הוראה, אלא למעלה מכאן.

הבחירה היתה- 'אני אמרתי להם שהיא טובה, שנאמר אעלה אתכם מעני מצרים וגו', חייהם שאני נותן להם מקום לטעות', מצד ההכרה הפנימית, מצד ה'מעצמו למד תורה', שזה למעלה מה'לדעתך', אלא זה מצד עצם העצמיות של האדם, היחידה ליחדך שמקושרת אליו יתברך שמו, כי אין בלתו, מצד כך יש ביטול ל'לדעתך', צריך לבטל את דעת האדם ולעלות למעלה מכך, ולשמוע את הקול הפנימי מהו רצונו יתברך, זו בחירה במקום שהוראה איננה מכרחת כלל, אבל גילוי רצון שנתגלה בנפשו של האדם היא זו שנותנת לו מקום לבחירה.

ה'אם תרצה שלח', יש בו נקודת עומק.

אם תרצה, כלומר זה תלוי ברצון של האדם, הרי שמתגלה כאן הרצון של האדם שהוא הכלי שמוליך ומביא את ההכרעה. מצד ההסתכלות כלפי חוץ ה'אם תרצה' הוא השורש שהוא מוליך ומביא האם להכריע לשלוח או לא לשלוח. אבל מצד ההסתכלות כלפי פנים, ה'אם תרצה' הוא גילוי שכן הרצון של האדם מתגלה, והעבודה שלו שהרצון שלו יהיה כלי למידת רצונו יתברך.

כלומר, במקום שיש הוראה, הרי שאומרים לאדם, תבטל את הרצון כלל, הקב"ה אומר בבירור מה לעשות, ממילא אין לי שום ענין, ואין מקום לעורר מידת הרצון, כי הקב"ה קבע מה האדם צריך לעשות. אבל במקום שאין הוראה, יש מקום לרצון העצמי לפרוץ, והרצון העצמי (גורם להתגלות, מידת הרצון) מקבלת התגלות, אבל מידת הרצון מה שמקבלת התגלות זה לא בשביל לפעול לפי רצון האדם, לפי ה'אם תרצה' הפרטי של האדם, אלא המקום שניתן למידת הרצון להתגלות, הוא בשביל שהוא יהיה כלי לרצונו יתברך, ואז יש עבודה- של 'בטל רצונך מפני רצונו'.

זוהי התפיסה הפנימית של עומק השליחות שנתגלתה בשליחות של המרגלים. השליחות שנתגלתה כאן, היא במקום שאין הוראה, היא במקום שכן הרצון הוא הכח המתגלה, ה'אם תרצה'- זו נקודת ההתגלות. אבל ה'אם תרצה' אפשר לכוון אותו ל'לדעתך', ואז הרצון נופל לדעת האדם, ואפשר לכוון אותו שה'אם תרצה' יהיה כלי לרצונו יתברך, להתבטלות הרצון לרצונו.

בכח השליחות, היו גנוזים באמת, שני החלקים הללו. היתה גנוזה ההסתכלות של הרצון כלפי ה'לדעתך', ואז זה במהלך של 'אם תרצה שלח', והיתה גנוזה בשליחות הבחינה של 'אם תרצה'- לגלות את רצונו יתברך.

הרי כפי שמתגלה כאן בדברי רש"י הקדוש, מחז"ל, ויקרא משה להושע בן נון יהושע, אומר רש"י, התפלל עליו, קה יושיעך מעצת המרגלים, הרי שכביכול עצת המרגלים היתה מבוררת בראשית השליחות. כלומר, בשורש השליחות היו נעוצים שני החלקים הללו, חלק של העשרה מרגלים, והחלק של השני מרגלים. העשרה מרגלים הם בבחינה של 'אם תרצה שלח', והרצון נתלה ב'לדעתך', מה שאין כן המהלך של שני המרגלים, כלב ויהושע, הוא במהלך שהרצון הפרטי נעשה כלי לרצונו יתברך, והתבטלות הרצון הפרטי לרצונו.

בעומק.

הנסיין של חטא המרגלים, הוא בעצם, נסיין לבחינה שנקראת דעה, היה נסיין של דור דעה, וכאן נגזר עליהם המהלך 'כי במדבר הזה ימותו', והרי שהמהלך שהביא למיתתם הוא נסיין של דעה.

והרי, כפי שכבר בורר, שלשה חלקים בכך. יש דעת עצמית, יש את הדעת שמקושרת למקורה- והחכמה מאין תמצא, ויש את ה'אין'. ואם כן בהתגלות של השליחות כאן לפנינו, היו את שלשת החלקים.

דעת כמות שהיא- זה היה העשרה מרגלים, אם תרצה שלח, לדעתך. אבל, בהכרח שהדעת יש לה גם מקור, כמ"ש והחכמה מאין תמצא- זוהי בחינת יהושע, בחינת משיח בן יוסף, מי ששולח אותו זה משה, משה מוסיף לו קה יושיעך מעצת המרגלים, י-ה, זה בחינת המוחין, בחינת החכמה בינה, אבל ה'התפלל עליו'- ויקרא משה להושע בן נון יהושע, התפלל עליו קה יושיעך מעצת המרגלים, הרי שהמוחין השתלשלו מנקודת התפילה, מהנפתולי אלקים נפתלתי, מהאין, מההתדבקות בו יתברך.

יש את המדרגה השלישית- שהיא כלב, שבכלב נאמר, 'ויבא עד חברון- כלב לבדו הלך שם ונשתטח על קברי האבות שלא יהיה ניסת לחבריו להיות בעצתם, וכן הוא אומר, ולו אתן את הארץ השר דרך בה, וכתוב ויתנו לכלב את חברון'. כלב לבדו הלך שם, לבדו בלי יהושע, ק"ו בלי העשרה שבטים.

כלב לבדו הלך, עומק הדברים, ושמי ה' לא נודעתי להם, הרי שבמשה נאמר שהוא בבחינת דעת, מה שאין כן באבות נתגלה מהלך של ושמי ה' לא נודעתי להם, ואף שמצד הפשיטות, האי ידיעה של האבות היא למטה מידיעת משה, אבל מצד עומק הדברים, האי ידיעה של האבות, יש בה בחינה שהיא למעלה מדעת דמשה. נשתטח על קברי אבות, זה להידיבק במה שנאמר באבות 'ושמי ה' לא נודעתי להם', וכלב לבדו נשתטח, כי כל אחד קנה לו המדרגה שלו.

העשרה מרגלים- הם בבחינת דעת, אם תרצה שלח לדעתך, יהושע- קה יושיעך מעצת המרגלים, זה כיצד להתדבק באין, בנתפלל עליו, אבל כלב- לא כתוב שהיתה בו תפילה, ולא הוסיפו לו אותיות של מוחין, נתדבק באבות ב'ושמי ה' לא נודעתי להם', ומכח כך, היתה לו הצלה גאולה, 'ירשוה'- הוא ירש את חברון, את מקום קבורת האבות.

משה רבנו לא נקבר במערת המכפלה עם האבות. שני מהלכים של התיקונים, יש מהלך של תיקון דאבות, ויש מהלך של תיקון דמשה. מהלך מצד התיקון של האבות, רצו לפניו כסוסים, כמו שאומרים חז"ל, בלי דעת, מה שאין כן במשה נאמר אתה הוראת לדעת, היה דור דעה, משה רבנו הנהיג מהלך של דור דעה, הן הם שני תיקונים לחטא אדם הראשון.

אדם הראשון שאכל מעץ הדעת, התגלה כאן שני תיקונים, מחד מתגלה תיקון של הזה לעומת זה, דעת דקליפה כנגד דעת דקדושה, וזה מהלך דתיקון של משה לגלות דעת דקדושה, ומאידך מתגלה מהלך של אבות ושמי ה' לא נודעתי להם, לשלול את הידיעה. שני התיקונים נצרכים, אלא שבהכרח יש להם אחדות, שזו בחינת מיתת משה ש'ולא ידע איש את קבורתו', אבל מצד ה'בחינים' של משה, נתגלה שהוא מנהיג דור דעה.

כלב שהוא סוד המשיח משבט יהודה, שמשם נתגלה סוד משיח בן דוד, מצד התפיסה הזו יש כאן התגלות, שנשתטח על קברי אבות, זה הכח שיניק כלב מהאבות הקדושים, ומכח כך היה לו הצלה. יהושע נצל מצד ההתדבקות של הדעת במקורה באין, וכלב ניצל, מצד הדבקות ב'ושמי ה' לא נודעתי להם'.

וישלח אותם משה ממדבר פארן על פי ה', כלם אנשים ראשי בני ישראל המה.

אומר רש"י, כולם אנשים, כל אנשים שבמקרא לשון חשיבות, ואותה שעה כשרים היו.

באמת, כידוע שיש סתירה בדברים, שרש"י לקמן (פסו' כו') משמע שכבר בשעת השליחות היה פגם מסוים. אבל עומק הדברים, בבחינת זמן, יש כאן יחסיות 'באותה שעה כשרים היו', כלומר בשעת השליחות הם היו כשרים, ולאחר מכן, היתה כאן נסיגה מהכשרות. מצד ההתגלות שלמעלה מן הזמן, הרי שישנם כאן שני שורשים, יש כאן שורש של כשרים היו, ויש שורש ח"ו להיפך.

והעומק של הדברים, הן הם הדברים שדברנו.

מצד הדעת כמות שהיא, היה פגם בשורש, מצד ה'לדעתך' כפשוטו, יש פגם.

אבל מצד השורש של 'כלם אנשים ראשי בני ישראל המה', ומצד 'כולם אנשים', הרי שהוא כלל את כולם בבת אחת, זה סוד ההתאחדות של כל היב' שבטים בבת אחת, מצד כך הרי שהדעת מחוברת עם יהושע, והרי זה והחכמה מאין תמצא, ויתר על כן, הכל מחובר עם כלב שהוא אין כמות שהוא, ומצד כך 'כלם אנשים'- כל אנשים שבמקרא לשון חשיבות, ואותה שעה כשרים היו. כלומר, מצד ההתגלות של השורש של ההתכללות של העשרה מרגלים עם יהושע ועם כלב, כאשר אנחנו מאחדים את שלושת הבחינות בבת אחת, הרי שהם בבחינה של 'ואותה שעה כשרים היו', כי כאשר הדעת יש לה מקור, ויש את המקור כמות שהוא, והכל מאוחד יש ואין ושורש היניקה של היש מהאין, שלשת הבחינות בבת אחת, הרי שמצד כך, יש כאן כשרות. דעת כאשר היא נכללת עם האין והיא נכללת עם המקור שלה, ועל אף שהיא כבר בבחינה של דעת, אבל המקור שלה הוא באיתגליא בה, מחמת ההתאחדות של האין, וההתאחדות של היש מהאין, והיש עצמו, מצד כך- 'כלם אנשים ראשי בני ישראל המה'.

אלא שמצד ההתפרטות של הדברים, כאשר אנחנו רואים כבר מהלך של ויקרא משה להושע בן נון יהושע- התפלל עליו, כלומר עליו ולא על אחרים, ומצד המהלך שכלב לבדו הלך שם, הרי כאן אנחנו רואים מהלך שיש התחלקות, יש עשרה מרגלים, יש יהושע, ויש כלב, ומצד כך, כבר בשורש יש כאן נקודת פגם. דעת כמות שהיא- ואם תרצה לדעתך, הרי בעצם השליחות יש בעיה, לא צריך לחכות לתוצאה, להתגלות, להוצאה של הדבר מהבכח לבפועל, אלא בעצם הבכח של השליחות כבר יש פגם.

ברור ופשוט הדבר, שמכיון שכלם נשלחו לארץ ישראל, וכלם נכנסו לשם, בהכרח הדבר שבארץ ישראל כלולות כל הבחינות. אלו לא היה מקום כלל לכלול את הבחינות הללו בארץ ישראל, הרי שהמרגלים, לא היתה להם נגיעה בעצם השליחות, הנגיעה שיש למרגלים להיכנס לארץ ישראל, היא מחמת שהיא באמת כוללת את הכל.

המרגלים לא נכנסו לארץ ישראל, עצם התפיסה של ה'לדעתך' היא סתירה לכניסה, אם כן לא היה מקום לשליחות, ואם יש כן שליחות, כלומר שיש שורש שכן יש אחדות של המרגלים לארץ. ואם כן נתגלים כאן שני הפכים, מחד הם לא נכנסים, אבל מאידך הם נשלחו, אלו לא היה להם שום שיכות לארץ- הרי שהם לא היו נשלחים, ואם היה להם שיכות גמורה- הרי שהם היו נכנסים, נתגלה כאן חילוק, מחד הם נשלחים, ומאידך אין להם כניסה גמורה לארץ, אלא 'במדבר הזה ימותו'.

ועומק הדברים. מצד התפיסה של ההתפרטות, הרי שבאמת אין מקום למרגלים להיכנס לארץ ישראל, כי הרי מצד כך, עצם הדעת, עצם השליחות, כבר יש בה פגם. הכניסה לארץ ישראל, היא מצד האמונה- 'אני אמרתי להם שהיא טובה', אם 'אני אמרתי'- האמנתי כי אדבר, צריך להאמין בו יתברך, הקב"ה דיבר- צריך אמונה. עצם כך שיש כאן שליחות לדעתך, זה כבר סתירה לארץ. צריך אמונה בדבר, הקב"ה אמר- צריך להאמין. אבל מאידך, מצד התפיסה הכוללת של האחדות של כל היב' שבטים, יחד עם הכח הכולל שלהם שבגימ' אח"ד, כח האחדות של כולם, מצד כך יש להם מקום להיכנס לארץ.

הארץ, יש בה שתי בחינות. בשעה שנכנסו לארץ, היד' שנה, עדיין הארץ לא התחלקה לגמרי. כלומר יש שני מהלכים בארץ, הזמן [אחר] שכיבשוה וחילקוה, עד שנגדר בהם גדרי הדין, ויש זמן שעדיין לא מתגלה החלוקה.

מצד השטחיות של הדבר, הרי כל זמן שנכנסו, כבשוה, ואחר זה חילקוה עד גמר החלוקה, עדיין לא היה זמן, לא הספיקו לחלק, לא היתה אפשרות. אבל מצד התפיסה העליונה, יש מהלך של כניסה לארץ- בלי חילוקה.

מצד מה שהארץ מתחלקת לשבטים, הרי שיש מקום של העמדת כל שבט במקומו, ומצד כך, הרי הדעת, ה'לדעתך', ההעמדה של כל שבט לעצמו, היא נפרדות של הדעת ממקורה, ומצד כך, יש סתירה בין השליחות לכניסה. הכניסה היא רק מצד 'שכן ארץ ורעה אמונה', אני אמרתי טובה היא. אבל מצד התפיסה העליונה יותר, הרי שהארץ עדיין לא נתחלקה, ומצד כך, אין גילוי של יב' שבטים לעצמם, אלא יש אחדות של כל היב' שבטים, ומצד כך הרי ההעשרה שבטים נכללים ביהושע ובכלב, ומצד כך יש מקום לשליחות ומקום לכניסה.

זהו סוד הגאולה העתידה, שבנקודה התכליתית מחזירים את הענפים לשורשם, וממילא כל היב' שבטים נכללים חזרה במקורם, בירך יעקב, יוצאי ירך יעקב, היציאה חוזרת להיות גנוזה בחזרה במקורה, ומצד כך גם הארץ אין לה תפיסה של התחלקות לשבטים.

מה שהקב"ה הבטיח לאברהם אבינו את הארץ, וליצחק וליעקב, לכאורה, לשם מה צריך להבטיח לאברהם ליצחק וליעקב? אפשר לתת ישר לדור הנכנסים!

אבל העומק, כי מצד אברהם יצחק ויעקב- אין התחלקות לשבטים. מצד אברהם, אין בכלל מהלך של התחלקות, משא"כ מצד יעקב, הוא כבר שורש ליב'. אבל ההבטחה השורשית היא באברהם, הוא המקיף דמקיף של יעקב, אין שמה התגלות של ההתחלקות ליב' שבטים, ומצד כך יש אחדות של כולם, שזה הסוד האמיתי של הגאולה, שהכניסה לארץ ישראל היא בלב אחד, באחדות גמורה, ואז נעשים כלי ליחידה של עולם.

- [שלח-קרח] 1]
- [פרשה תשס"ה] 2]

Source: <https://bilvavi.net/shiur/שלח-037-פרשתשבועתשסה-037>

Links

- [1] <https://bilvavi.net/shlach-korach>
[2] <https://bilvavi.net/5765parsha>